

OD AUTORICE BESTSELERA NEW YORK TIMESA

KAREN
WHITE

zvuk
stakla

Raskošno maštovita priča, prepuna tajni ... od početka do kraja!

Karen White

ZVUK STAKLA

MOZAIKOVA ZABAVNA BIBLIOTEKA

knjiga dvjestoosamdesetosam

Naslov izvornika

The sound of glass

Copyright © Harley House Books, LLC, 2015

Copyright za hrvatsko izdanje © Mozaik knjiga, 2018.

Urednik

Zoran Maljković

Nakladnik

Mozaik knjiga

Za nakladnika

Bojan Vidmar

Glavni urednik

Zoran Maljković

Grafički urednik

Marko Katičić

Oblikovanje naslovnice

Marija Morić

Ilustracija na naslovnici

© Shutterstock

Tisak

Znanje, Zagreb, kolovoz 2018.

ISBN 978-953-14-2406-6

CIP zapis dostupan u računalnom katalogu

Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 001004205.

Sva prava pridržana. Ni jedan dio ovoga izdanja ne smije se, ni u cijelosti ni djelomično, reproducirati, pohraniti ili prenositi ni u kojem elektroničkom obliku, mehaničkim fotokopiranjem, snimanjem ili drugačije bez vlasnikova prethodnog dopuštenja.

Karen White

Zvuk stakla

S engleskoga prevela
IVANA ŠOJAT

Mojim roditeljima

Čovjek ne mora biti odaja da bi bio uklet,
Čovjek ne mora biti kuća;
Mozak posjeduje hodnike koji nadilaze
Materijalno mjesto.

Emily Dickinson

UVOD

BEAUFORT, JUŽNA KAROLINA
LIPANJ 1955.

Jezovito podrhtavanje koje je uzbivalo ljepljiv noćni zrak dalo je Edith Heyward naslutiti kako nešto nije u redu. Poput sjene koja se šulja pokraj vrata puste kuće ili okretanja kvake na zaključanim vratima, kretanje ispred otvorena prozora Edithina potkrovlja pokrenulo je jezu niz njezinu kralježnicu. Dah joj je zastao u ustima dok su joj se ledeni žmarci slijevali niz udove.

Prebacila je pogled s kista i kapljice crvene boje, koja je kapnula na prsa lutke odjevene u bijelu spavaćicu od štiršana pamuka, u smjeru ječanja ledenog morskog vjetrova koje se čulo ispred prozora. Ustajali ljetni zrak u Južnoj Karolini već mjesecima nije se pomicao, a sad se moglo čuti ječanje stakalaca na mobilima koji su podrhtavali na nevidljivu povjetarcu, ledenomodra i zelena stakalca njihala su se poput o uže obješena čovjeka.

Bacila je pogled prema zaključanim vratima pitajući se nije li se njezin suprug možda vratio. On nije volio zaključana vrata. Modrice na njezinim rukama, pažljivo razmještene tako da ih lako može sakriti ispod dugih rukava, kao da su se pritiskale uz njezinu kožu u znak podsjećanja. Edith je ispustila svoj kist gotovo nesvjesna crvene boje koja je poprskala zid sobe kuće za lutke koju je obnavljala, te pohitala otkračunati vrata, spustiti se do

kuhinje i svoje košare sa šivaćim priborom prije no što se Calhoun zapita gdje li je.

Tek što je kliznula sa stolca, nebo je eksplodiralo plamenom, osvijetlilo rijeku i močvare onkraj nje, izbrisalo zvijezde te razbacalo mutnu svjetlost kroz mliječno staklo mobila. Kamenje se zanjihalo od zračnoga udara, nježno zapjevalo usprkos uništenju na nebu iza sebe. Plamena kiša spustila se poput vatrometa, tisuće svjetlećih kugli psićući se ugasilo ispuštajući paru pri padu u vodu.

Iznad rijeke su odjekivale manje eksplozije, uz obalu gdje su se kolibe radnika-imigranata okupile poput ptičjih gnijezda, a njihovi krovovi i travnjaci ograđeni drvenim ogradama bili su laka hrana plamenu koji je padao s neba. Zaječale su sirene vatrogasnih vozila dok se Edith naginjala kroz prozor što je više mogla, slušajući ljude kako viču i vrište, njušeći njoj neprepoznatljiv miris. Bila je to mješavina mirisa zapaljena drveta i prodornog mirisa gorućega benzina. Sjetila se brujanja zrakoplova što ga je čula dok je radila na lutki, netom prije trenutka kad je pomislila da se zemlja pomaknula te je pomislila kako zna što pada s neba.

Iznad sebe je začula potmuo udarac, nakon čega je ubrzo uslijedio zvuk nečega teškog što klizi niz krov, a zatim pada u oluk. Zvuk je zatim utihnuo, a ona je zamislila kako to nešto pada u stražnje dvorište.

Edith je istrčala iz sobe te se, ne obazirući se na modrice veličine potplata cipela na bokovima zbog kojih je teško hodala, spustila do polovice stubišta, do prvoga kata, gdje je njezin trogodišnji sin C. J. spavao blaženo nesvjestan neba koje je oko njih padalo na zemlju. Podignula ga je u naručje zajedno s njegovom ofucanom dekićom od koje nije odustajao, osjećajući njegovu toplu, oznojevu kožu. Ne obazirući se na njegovo tiho plakanje, do prizemlja se s dječakom u naručju spustila što je brže mogla.

Edith je širom otvorila vrata koja vode na trijem s glomaznim stupovima, te se zagledala preko dvorišta, preko ulice, u mjesto gdje se činilo kako rijeka krvari unatraske u oblacima pare. Njezini su susjedi nadirali prema vodi, kao da se nesreća dogodila negdje drugdje, a ne u njihovim dvorištima. Zaputila se do ulice, no umjesto da se zaputi zajedno sa susjedima, zaobišla je kuću kako bi provjerila stanje krova, očekujući kako će ga zateći u plamenu.

Umjesto toga, zatekla ga je onakvim kakvim ga svakodnevno viđa otkako je, prije gotovo osam godina, uselila u dom svojega supruga na Bluffu, a bio je to taman krov jasno definiran na pozadini neba i dominantan.

Sa sinčićem čvrsto privijenim u naručje, Edith je nesigurno prošla kroz bočna dvorišna vrata koja vode preko kolnoga prilaza tražeći nešto što je moglo pasti s neba, pitajući se pritom što će učiniti pronađe li nešto što gori. Pitajući se hoće li pokušati to ugasiti sinovljevom dekićom. Ili će to nešto ubaciti u kuću i gledati ju kako gori.

Pomno je promatrala svoj cvijetnjak, njušila slatke masline i stabla limuna koji su gotovo sasvim poništili neobičan miris zapaljena kerozina koji ju je zapljuskivao u valovima. Svjetlost punoga Mjeseca vodila ju je po bijelim kamenom popločanoj stazi, pokraj njezinih ruža i jorgovana koji su rasli tik uz kuću, na području na koje je, po njezinu mišljenju, trebalo pasti ono što se skotrljalo s krova.

Stopalom je udarila u nešto tvrdo i teško, zbog čega se prisjetila da je van izašla u papučama. Trgnula se ugledavši ruku otrgnutu od tijela koja je u šaci držala ružu. Dlan si je prislonila na grudi kako bi umirila srce koje je divljački tuklo kad je shvatila kako je riječ o ruci mramorne skulpture svetog Mihaela. On nad njom bdije otkako ga je ondje postavila svjesna da joj je potrebna zaštita.

Uočila je ostatak skulpture koja je ležala na leđima, na stazi, među polomljenim granama hrasta, oči anđela šuplje su zurile na mjesecini. Kada se zaputila bliže skulpturi kako bi procijenila počinjenu štetu, nogom je udarila u nešto čvrsto i nepomično, skriveno u sjeni ispod mirisne šimširovine.

Kakofoniji zvukova koja je preplavila inače miran i tih grad pridružio se zvuk još nekoliko sirena, no dok se na kamenoj stazi spuštala na koljena, Edith jedva da je zamjećivala buku, jer sva joj je pozornost bila usmjerena na smeđ kožni kovčeg koji je uspravno stajao u njezinu vrtu kao da ga je donio neki nepozvan gost koji se naprasno pojavio.

C. J. se počeo meškoltiti dok je Edith razmišljala što joj je činiti. Ne želeći se odvojiti ni od sina, ni od kovčega, lijevom je rukom C. J.-a čvrsto privila uza se, ne obazirući se na podmuklu bol koju su joj uzrokovale modrice koje su se nizale preko njezina prsnog koša, te je desnom rukom dohvatila ručku kovčega. Oprezno ga je podignula kako bi procijenila njegovu težinu, te otkrila da je lakši no što izgleda. Polako koračajući, odnijela je kovčeg uza stražnje stube i unijela ga u praznu kuhinju.

Nakon što je C. J.-a položila u ogradicu za igru, Edith se vratila smeđemu kovčegu tek tad primjećujući veliko oštećenje na donjem kutu, kao i teško oštećenu, ali ne i razbijenu bravicu. Sudeći prema relativno dobrom stanju u kojem se kovčeg nalazio, zaključila je kako su grane krošnje hrasta ublažile njegov pad na krov. S ručke je visjela etiketa s imenom vlasnika, gotovo ju preklinjući da ju dodirne.

Trebala bi nazvati policiju. Dati im do znanja da je u posjedu ostatka nekakve nesreće koja se te noći odigrala na nebu. Možda će neki preživjeli tražiti baš ovaj kovčeg koji sad počiva na podu njezine kuhinje. Nije znala zašto osjeća potrebu za tajnovitošću, no razgaljivalo ju je uzbuđenje zabranjenog, bunilo u njoj

pobunjenički duh za koji je prije mnogo godina naučila da ga valja skrivati.

Odlučno je stisnula usnice. Prstom će pogurati oprugu brave kako bi vidjela hoće li se otvoriti. Ionako je sigurno bio zaključan. Ili je bravica možda bila odveć oštećena da bi se otvorila. Tek će zatim pozvati policiju.

Začula je zvuk koji je dopirao iz ogradice za igru i vidjela C. J.-a kako ju promatra svojim razrogačenim, modrim očima. – Mama?

– Sve je u redu, dušo. Samo nastavi spavati, može?

– Kovčeg – rekao je gurajući si u usta vječno prisutan palac za koji joj je Calhoun izričito rekao neka ga prisili da ga prestane sisati.

– Da, dušo. A sad nastavi spavati.

On je ostao stajati i dalje ju netremice promatrajući. Zнала je da je tu buntovničku crtu naslijedio baš od nje, pa se opirala želji da ju suzbije. – Možeš malo gledati ako želiš. Odmah se vraćam.

Izlazeći iz kuhinje, Edith mu je poljubila vlažno čelo i zapuhtila se prema ulaznim vratima koja je pažljivo odškrinula kako bi povirila van. Više se plašila suprugova povratka nego skupine gnjevnih ljudi koje je zamišljala kako marširaju prema njezinim vratima ne bi li pronašli izgubljeni kovčeg. Mirisi i zvukovi sad su bili jači, nebo se narančasto žarilo onkraj rijeke, iznad polja bamije i lubenica dok su sirene vrištale u noći.

Edith se vratila u kuću i zatvorila vrata, okrenula ključ u bravi, te se vratila u kuhinju, kovčegu. Nakon što je kratko pogledala C. J.-a koji je i dalje sisao palac i sve oko sebe promatrao očevim očima, posegnula je za etiketom na kovčegu i pokušala pročitati ime i adresu. Vlaga se zavukla ispod plastične zaštite i natopila kartončić s imenom, tako da se tinta razlila poput suza. Adresa je bila gotovo sasvim nečitljiva, no ime se moglo sasvim jasno pročitati: Henry P. Holden. Kad je podignula ručku, vidjela je

monogram ponosito ugraviran u zlato: HPH. Zamislila je sredovječnog muškarca u tamnom odijelu, sa šeširom na glavi, sa suprugom i djecom koji ga čekaju kod kuće dok je on na poslovnom putovanju. Pomislila je gdje bi sad oni mogli biti i kako će ih izvijestiti o nesreći. Pitala se pritom je li moguće preživjeti tako nešto kao što je pad s neba.

Pritisnula je gumb i bravica se glasno otvorila. Bio je to znak, pomislila je Edith dok su joj se ruke kretale prema rezama s obje strane kovčega. Jednu je podignula s lakoćom, no druga, ona na oštećenoj strani, zahtijevala je dodatno potezanje.

Bez oklijevanja, širom je otvorila kovčeg na svojem kuhinjskom stolu. Otkopčala je gumene trake za pridržavanje odjeće i razmaknula ih ustranu, te razotkrila uredno posložene, štirkane i izglačane bijele košulje i hlače odijela, izbijeljene potkošulje i bokserice, te lanene rupčice. Sve je bilo tako zbijeno, da u kovčegu nije bilo prostora za komešanje u trenutku kad je pao na tlo.

Edith je prepoznala miris deterdženta koji joj se uspeo do nosnica, a koji je bio isti kao i onaj što ga je i sama koristila, tako da ta odjeća kao da je bila došla iz njezine perilice rublja. Bilo je tako očigledno da je žena spakirala taj kovčeg, da se Edith gotovo nasmijala predvidljivosti te činjenice, no brzo se otriježnila zamišljajući kako ta žena bez lica korača kroz mračno predsoblje kako bi se javila na telefon koji zvoni.

Ponovno se zatim zagledala u odjeću obraćajući pozornost na kakvoću tkanja svake košulje, na mekoću lana rupčica, na profinjenost gabardena hlača marke Henry Holden's, na gustoću i blistavost potkošulja. Na svakom je rupcu bio jarkim crvenim koncem i velikim slovima izvezen monogram: HPH. Sve je to imalo smisla s obzirom na to da je bila riječ o muškarcu na poslovnom putovanju. No, dok je zurila u sadržaj kovčega, nešto ju je uznemirilo, nešto što nije znala imenovati.

Calhoun joj je jednom prilikom rekao kako ga je kod nje privukao njezin analitički um. Kao jedino dijete policijskog detektiva udovca, ona drukčije nije ni znala promišljati. Pa kad je zgodni odvjetnik Calhoun Heyward došao u njezin gradić Walterboro kako bi se ogledao u jednom slučaju, nije znala da bi joj bolje bilo da se samo glupavo smiješi onako kako to čine žene bez stava i mišljenja. Jer naposljetku je baš to bilo ono što je od nje htio.

C. J. je spavao stojeći, s glavom položenom na ogradu, s palcem u ustima. Edith je nervozno pogledala okrugao metalan sat iznad sudopera. Calhoun bi se svakog trena mogao vratiti kući i zateći zaključana ulazna vrata, kao i muški kovčeg na kuhinjskom stolu. Neprestano je razmišljala o tome gdje je i s kime je, odnosno je li vidio eksploziju zrakoplova i je li uopće brinuo o njoj i njihovu sinu.

Brzo je ponovno prikopčala trake za pridržavanje odjeće, trake su joj iskliznule iz ruku budući da je to činila prebrzo i ruke su joj se tresle. I tad je shvatila što ju je uznemirilo. Pribor za osobnu higijenu. Nije bilo nezaobilaznog pribora za osobnu higijenu. A bez njega ne putuje nijedan muškarac. Ponovno je razmaknula one trake za pridržavanje odjeće, zagledala se u uredno poslaganu odjeću, a zatim i u dio gdje je odjeća bila više odmaknuta od ruba. Zavukla je ruku u kovčeg kako bi odjeću pogurala ustranu, te razotkrila pregradu u koju bi tijekom pakiranja mogao stati pribor za osobnu higijenu. Napućila je usne, zamislila se. Je li možda gospodin Holden pribor iz kovčega izvadio prije ukrcaja u zrakoplov misleći kako će mu nešto od toga trebati tijekom leta?

Edith se nasmiješila samoj sebi. Bila su to pitanja kojima ju je poučavao njezin otac sve dok propitivanje nije postalo dijelom nje same. Tijekom niza godina spontanih pobačaja i Calhounove sve veće razočaranosti njome, to joj je propitivanje bilo spasonosno. To joj je omogućilo da se ne obazire na kritike svojih prijatelja i

supruga, da se obrati lokalnoj policiji i na raspolaganje im ponudi svoj neobičan umjetnički talent. To joj je pomoglo da ne popuca po svim šavovima.

Ne obazirući se na vrijeme koje je protjecalo i sirenu koja je urlikala primičući se njezinoj kući, zavukla je ruku u kovčeg i počela pažljivo razmicati odjeću u potrazi za torbicom s priborom za osobnu higijenu. Prvo je pretražila dio na preklopnome dijelu, a zatim i dno kovčega, te je gotovo i odustala od potrage u trenutku kad je prstima dodirнула nešto što nije bilo komad odjeće. Pažljivo, kako ne bi ništa poremetila, razmaknula je tri para pažljivo smotanih tamnih čarapa kako bi došla do presavijena pisma.

Samo je kratko oklijevala prije no što će ga izvući. Bio je to skup i debeo papir s vodenim pečatom Crane watermarka koji je Edith postao vidljiv kad je pismo prinijela svjetlu. Pismo nije bilo zapečaćeno, no bilo je čvrsto presavijeno, kao da je onaj, ili ona, koji ga je napisao nekoliko puta prstima prešao preko mjesta na kojem je bilo presavijeno. Kad je rastvorila pismo, na njem je crnom tintom, elegantnim rukopisom bila ispisana samo jedna riječ:

Voljeni.

Zastala je i zapitala se koliko će još granica prijeći, no brzo je zaključila da ih je ionako već previše prešla da bi brinula zbog ove. Odlučnim je rukama razmotala pismo i počela čitati kratke retke ispisane istim elegantnim rukopisom kao i riječ na poledini papira.

Predugo je zurila u riječi, pa su se one počele mutiti i plesati po papiru, sve dok naposljetku papir nije pao na tlo kao da je težina riječi bila prevelika za Edithine prste. Pustila je neka padne i gledala kako klizi ispod novog bijelog hladnjaka koji je tjedan dana ranije u kuću dostavljen kao Calhounova isprika. Nije ni pokušala izvući papir, nego je poželjela da joj riječi s jednakom lakoćom iščeznu iz misli.

Nije bila svjesna koliko je vremena ondje stajala i zurila u tananu pukotinu između poda prekrivenog crno-bijelim vinil pločicama i dna novog kućanskog aparata, no prestrašeno je poskočila kad je zazvonio telefon u predsoblju. Kratko pogledavši dječaka koji je spavao, pohitala je javiti se.

– Edith? Betsy je. Tako mi je drago što ti čujem glas. Svi smo otrčali do rijeke, no Sidney i ja zabrinuli smo se kad smo vidjeli da ti i Calhoun niste među nama. Je li sve u redu?

Edith je bila zatečena smirenošću njezina glasa. – Dobro sam. Calhoun se zadržao na poslu, tako da sam sama. – Više ju nije nimalo čudilo s kakvom lakoćom laži prelaze preko njezinih usana. – Zbog C. J.-a nisam htjela napuštati kuću. Bolestan je i čvrsto spava. Nije ga probudio ni zvuk eksplozije.

– U pitanju je zrakoplov – rekla je Betsy i glas joj je zašao u više registre inače rezervirane za susjedska ogovaranja. – Kažu da je jednostavno eksplodirao. Sidney je rekao da se vjerojatno zapalio jedan od motora. Znaš koliko su zrakoplovi opasni. Prošloga sam Božića do svojih roditelja u Jacksonu otišla vlakom, iako mi je Sidney govorio neka odem zrakoplovom, a sad mi ne može reći da sam pogriješila, zar ne? Ali, to je tako tragično. Svi ti ljudi... – Glas joj se izgubio.

– Kako strašno – izjavila je Edith čije su se ruke još sjećale dodira odjeće neznanca, mentalne slike telefona koji zvoni u mračnome predsoblju. Elegantan rukopis. Grlo joj se stegnulo kao da joj prsti osobe koja je napisala pismo gnječe dušnik. – Ima li preživjelih?

– Sidney veli kako misli da nema. Bio je vani u šetnji sa psom kad se to dogodilo, kaže da se to dogodilo prilično visoko na nebu. No, vlasti svima dijele džepne svjetiljke kako bi po poljima, u rijeci i močvari tragali za preživjelim. Dug svjetlosni signal za znak života, dok isprekidani upućuje na... – Glas ju je izdao. Betsy Williams bila je Edithina partnerica u bridgeu, a bile su i susjede.

A Sidney Williams bio je njihov obiteljski odvjetnik. Tu su prestajali njihovi zajednički interesi. Betsy se zadovoljavala površnim načinom života, živjela je izbjegavajući sve potencijalno bolno što bi ju moglo nagnati da šire otvori oči. Betsy bi ljudima govorila kako su ona i Edith najbolje prijateljice, premda je o Edith znala samo koji joj je cvijet najdraži, te da ne voli čokoladu.

– Tijelo – nastavila je Betsy. – Bilo je to prije nekog vremena. Sidney me je poslao kući, no previše sam nervozna da išta radim. Pomislila sam da bi ti možda dobro došlo društvo.

– Ne – odgovorila je Edith malo prebrzo pri pomisli na kovčeg u svojoj kuhinji. – Iscrpljena sam od skrbi oko C. J.-a, pa mislim da ću otići leći. Sigurna sam da i Calhoun vani traga za preživjelima, pa će me izvijestiti o detaljima kad se vrati.

Nastupila je kratka stanka i Edith je zamislila kako se malena Betsyna usta skupljaju od razočarenja. – Dobro. Ali, zovi me ako te uhvati nervoza i ako poželiš da dođem.

Edith ju je pozdravila i pažljivo poklopila slušalicu iznenada svjesna glasova koji su dopirali s travnjaka ispred njezine kuće. Već se bila zaputila prema kuhinji, kad se oglasilo zvono na vratima. Zastala je nesigurna što joj je činiti. Nije to bio Calhoun. On bi već šakama udarao u vrata kad bi ih zatekao zaključanima. Bacivši pogled prema zatvorenim kuhinjskim vratima, dlanovima je poravnala suknju i kosu zataknila iza ušiju prije no što će otvoriti vrata.

Dvojica policajaca stajali su na njezinu prednjem trijemu s kapama u rukama. Pitala se hoće li povratiti po njihovim ulaštenim cipelama na kojima se zrcalila svjetlost svjetiljki na trijemu ili će uspjeti doći do ograde. Kako su doznali za kovčeg?

– Gospođo Heyward? – Prvi je progovorio mlad policajac koji je stajao s lijeve strane. Pomislila je da ga poznaje, no imala je problem s pozornošću.

Nasmiješila se i progutala slinu koja je imala okus žuči. – Da? – Upinjala se udahnuti dah u pluća, jer zrak je sad bio gust i vonjao je na kišu. Dok je bila u kuhinji, Mjesec i zvijezde iščeznuli su kao da se stide obasjati prizor ispod njih. Zvuk kišnih kapi koje su padale po prilaznoj stazi i lišću hrasta koji se nadvio nad glavninom prednjeg dvorišta gotovo je poništio zvuk njezina srca koje joj je bubnjalo u ušima. – Izvolite? – Znala je da bi ih trebala pozvati unutra, baš kao što je znala i da to ne može učiniti.

Uočila je kretanje u sjeni onkraj trijema, te je prepoznala policijskog kapelana u trenutku kad je zašao u luk svjetla. Zatreptala je od iznenađenja, pitajući zašto je ovdje s policajcima.

Bljeskanje munje njezin je pogled podignulo s trojice muškaraca prema prizoru preko rijeke, zbog čega je zaustavila dah. Deseci bljeskova džepnih svjetiljki dopirali su s obale i čamaca na vodi kao da je riječ o lebdećim krijesnicama, a bile su to točkice svjetla koje su obilježavale duše poginulih.

– Edith? – Kapelan joj je prišao bliže, tako da je mogla vidjeti njegove dobre oči i duboke bore oko njegovih usta koje su naliakovale na ožiljke iz rata. – Bojim se da imam loše vijesti.

– Mama? – dozivao ju je C. J. iz kuhinje.

Edith se u panici okrenula prema kapelanu. – Oprostite, moram otići do sina...

Dodirnuo joj je ruke, prsti su mu bili jednako hladni kao i njezini.

– Dogodila se nesreća. Calhounov je automobil pronađen pokraj Ribaut Rooda, zabijen u stablo. Jedan je očevidac rekao da je izgledalo kao da ga je eksplozija omela u vožnji. – Zastao je. – On... nije preživio.

Osjećala se kao da pada s neba, od nedostatka kisika osjećala se ošamućeno i neobično smireno. Nije osjetila ništa. Baš ništa. – Je li bio sam?

Muškarci su u nelagodi pomicali stopala, no onaj drugi policajac naposljetku je progovorio: – Da, gospodo.

Edith je kimnula glavom, osjećala je neprimjereno olakšanje uslijed činjenice da nisu došli zbog kovčega. Sin ju je ponovno zazvao iz kuhinje, te joj odvratio pozornost od trepćućih svjetala. Znala je da nešto mora reći, pretvarati se da ju je pogodilo to što je Calhoun mrtav, pretvarati se da osjeća sve osim olakšanja. Umjesto toga pomislila je na osjet hladne majčine ruke u svojoj ruci, na očev glas koji joj govori kako se oslobodila boli. Edith je ispustila jecaj i prste je prislonila uz usta.

Kapelan je ponovno progovorio: – Mogu li ti ikako pomoći? Ili: mogu li nekog nazvati da dođe i bude uz tebe?

Zatresla je glavom i treptanjem odagnala suze. – Ne. Bit ću u redu. Trenutno samo želim biti sama sa svojim sinom. Javit ću se ujutro da vidim što mi je činiti. Hvala vam, gospodo. – Zatvorila je vrata pred njihovim začuđenim licima, a posljednje što je vidjela bile su kapelanove prepredene oči.

Oluja se vani pojačavala dok je čelo pritiskala uza zatvorena vrata osjećajući grizodušje uslijed činjenice da ne razmišlja o Calhounu koji je umro sam na mračnoj cesti, nego su joj misli zaokupljene pismom koje leži ispod hladnjaka i ženom koja ga je napisala. Edith je osjećala čudno srodstvo s nepoznatom ženom, vezu preko tajne za koju ta žena nikad neće doznati da ju je s njom podijelila. Tajne za koju je Edith znala da će ju ponijeti sa sobom u grob.

Prije negoli će okrenuti leđa vratima, zapuh vjetra zapljusnuo je kuću, otkao kapak prozora negdje na katu i granama staroga stabla zamahnuo po krovu iznad trijema. Dok je polako počela koračati prema kuhinji, začula je zvonjavu mobila na vjetru u nemirnoj noći koja je zvučala poput molitve koja izgubljene duše prati u raj. Zadrhtala je usprkos vlažnoj noći, a zatim je nakratko sklopila oči i čula samo zvuk stakla.

PRVO POGLAVLJE

MERRITT BEAUFORT,
JUŽNA KAROLINA
SVIBANJ 2014.

*V*atra se može obuzdati na tri različita načina: tako da se iscrpi izvor gorivog materijala, da se ukloni njegov izvor ili uskraćivanjem kisika. Kad god bi Cal bio iscrpljen ili uzrujan, ponavljao bi činjenice koje je naučio na akademiji kao da izgovara molitvu. Ponekad bi mu to i pomoglo, zato sam vjerojatno s tom njegovom navikom nastavila i nakon njegova odlaska.

Moj logički i organiziran um kustosice nije mi dopuštao da sasvim od sebe odagnam misao kako je to moje recitiranje bilo svojevrsan vapaj za oprostom što ga nisam dobila. Jer bez obzira na sve što su mi govorili, Calova smrt nije bila nezgoda. Često su me podsjećali da je Cal bio vatrogasac, te da je kao takav ušao u goruću zgradu, da se krov u jednom trenutku urušio, a vatrogasci su se našli u zamci. Naravno da su bili u pravu, jer Cal je tako i poginuo. No, to nije objašnjavalo zašto.

Podignula sam pogled prema adresi na debelom, bijelom okviru vrata na staroj zgradi od opeke, a zatim ga ponovno spustila na zaglavlje pisma odvjetničkog ureda Williams, Willing and White, 702 Bay Street. Zurila sam u mjedene brojeve dok mi um još nije bio spreman dokučiti kako sam dospjela više od tisuću milja daleko od kuće.

Uspela sam se uza tri stube povlačeći pritom suknju kako se ne bi zadigla i pogledima izložila ispuččen ožiljak s vanjske strane bedra. Pritisnula sam tešku mjedenu kvaku na velikim vratima koja su iziskivala obje ruke kako bi ih se otvorilo, te ušla u ukusno uređenu recepciju koja je izgledala kao da je nekoć bila predvorje gospodskoga doma. Podovi od stare jelovine, ulašteni do sjaja koji ipak nije uspijevao prikriti stoljeća tragova potpetica i ogrebotina koja su drvetu davala karakter, škripali su pod mojim nogama dok sam koračala prema velikom recepcijskom pultu od mahagonija.

Mjedena pločica s imenom Donna Difloe predstavljala je sredovječnu ženu koja je sjedila za pultom. Podignula je pogled prema meni i nasmiješila mi se dok sam joj prilazila, njezine su mačkaste naočale s cirkonima ispod zavjese od ledenoplave kose zrcalile svjetlost stolne svjetiljke. Nasmiješila mi se usnama premazanim svjetloružičastim ružem, pa sam se zapitala bih li trebala početi nositi barem ruž sad kad sam preselila na jug.

– Mogu li vam pomoći? – upitala je.

– Da. Ovdje sam kako bih susrela gospodina Williamsa. Imam dogovoreno u jedanaest.

Pogledom je brzo prešla preko moje mornarskoplave suknje, bijele košulje i nenašminkana lica, no osmijeh joj nije izbljedio. – Meritt Heyward? – Izgovorila je moje ime kao da ga prepoznaje.

Kimnula sam glavom. – Malo sam uranila. Strpjet ću se.

Ona je ustala. – On vas očekuje. Ovuda, molim.

Povela me kroz hodnik na kojem se preko drvena poda protezao tamnozelen tepih kako bi prigušio zvukove. Zastavši ispred debelih vrata, okrenula se prema meni i rekla: – Žao mi je zbog vašega gubitka. Sjećam se Cala dok je bio dječak. Tako sladak dječak.

Bile su već prošle gotovo dvije godine od Calove smrti, pa me njezin izraz sućuti iznenadio. Ali ne više od njezina nazivanja Cala

slatkim dječakom. Osobu u kakvu je izrastao bilo je teško upoznati, teško je bilo dokučiti karakter koji se skrivao unutar dojmjljiva tijela čovjeka koji je bio dovoljno jak da se penje uz ljestve i iznosi ljude iz požara. Bio je on čovjek čiji je bijes u njem bio skriven poput upaljača koji samo čeka trenutak kad će baciti iskru.

– Hvala vam – rekoh žaleći što joj ne mogu reći da se i Cal nje sjeća, te da mi je rekao mnogo lijepoga o gospođi Dilfoe. No on ja nikad nije spominjao, baš kao ni svoju obitelj ili Beaufort. A ja ga nikad nisam pitala, smatrajući kako je uputno izbjegavati pitanja o njegovoj obitelji. Posramljeno, odvratila sam pogled kad je ona otvorila vrata i izmaknula se ustranu.

Ured je bio prostran, s policom za knjige prepunom u kožu ukoričenih pravnih tekstova preko cijeloga zida, od poda do stropa, dok su bočni zid krasile uokvirene diplome. Velik radni stol, čak i veći od onog za kojim je sjedila gospođa Difloe, koji je izgledao kao da je iz istog vremena kao i sama kuća, stajao je ispred ispučena velikog prozora okrenutog prema ulici, malo iznad razine nogostupa.

Čovjek koji je ustao kako bi me pozdravio bio je potpuno sijed, no izgledao je kao da mu je šezdesetak godina. Izgledao je onako kako bi jedan odvjetnik i trebao izgledati, s naočalama metalna okvira, u vunenoj vesti i teškim mirisom dima lule koji je ispunjavao prostoriju. Obišao je oko svojega radnog stola i objema mi svojim velikim rukama uhvatio moje obje ruke.

– Gospođo Heyward. Tako mi je drago što vas osobno upoznajem. I smijem li ponoviti koliko mi je žao zbog vašega gubitka.

Poput Donne Difloe, i on je moje ime izgovorio s dozom prisnosti. Zaključila sam kako je i on poznavao Cala dok je bio dječak. Odveo me do naslonjača nasuprot njegovu radnomu stolu, pričeka da sjednem i tek tad otišao i sam sjesti za stol. Isprva je šutio kao da čeka da ja prva nešto kažem.

Iživcirana, nasmiješila sam se i lanula: – Nisam znala da je Cal iz Beauforta. Tijekom sedam godina, koliko smo bili u braku, nikad mi nije govorio o svojoj obitelji, ni o tome kako je ovdje odrastao. Uvijek sam nekako dolazila do zaključka da nema obitelj.

Godine su odvjjetničke službe lice gospodina Williamsa naučile kako se pretvoriti u glatku masku pažljivog slušanja, tako da je skrivao svaku emociju što su ju moje riječi mogle izazvati. Dlanom je pljesnuo po uredno poslaganoj gomili papira na svojem stolu, što je bilo jedini njegov ustupak iznenađenju koje ga je obuzelo. Nakašljao se i rekao: – Heywardovi su stara beaufortska obitelj, još od vremena prije Revolucije.

– Da, objasnili ste mi to preko telefona. Rekli ste mi da je njihova kuća izgrađena tijekom osamnaestoga stoljeća.

– Tisuću sedamsto devedeset prve, da budemo precizni, premda su generacije unosile preinake i dodavale joj elemente, tako da sad više izgleda neoklasicistički, nego kao zdanje izgrađeno u federalnom stilu. Zato ju je Calova baka i ostavila njemu u nasljeđe, kako bi ostala u obitelji, znate. Nije slutila da će otići prije nje.

Uzdahnula sam, jer prizvuk zamjeranja u njegovu glasu kao da je bio usmjeren prema meni. – Naravno. A vama je sad čudno razgovarati sa mnom o svem tom.

Blago mi se nasmiješio. – Bili ste mu supruga i siguran sam da bi Calu bilo drago da zna kako je njegov obiteljski dom sad u dobrim rukama. Osobito kada je riječ o nekome poput vas koji ste stručnjak za stare kuće.

Zarumenjela sam se. – Bila sam kustosica u malenom muzeju umjetnosti u Maineu. I premda imam visoku akademsku izobrazbu na području povijesti umjetnosti, ne smatram da me to čini osobitim stručnjakom za mnogo toga.

Odvjetnik je ponovno dlanom potapšao gomilu papira. – Pa, eto, svima nam je drago što ste ovdje kako biste stekli uvid u stanje

i riješili administrativne formalnosti vezane uz posjed. Kako sam vam već rekao preko telefona, Društvo za zaštitu baštine iz Beauforta iskazalo je interes za posjed kako bi kuću pretvorilo u muzej. Dakako, na vama je kako ćete postupiti s kućom i svime što se u njoj nalazi, no uvjeren sam kako u svojem okruženju imate nekog tko je svjestan kako njezina vrijednost nije isključivo u novcu.

– Zapravo sam se nadala da ću živjeti u njoj. – Riječi su zvučale još smješnije kad sam ih izgovorila, nego dok su mi se samo vrtjele u glavi. A upravo su te riječi bile razlog zašto sam dala otkaz, prodala svoju kuću i dovezla se iz Farmingtona u Maine. Još sam uvijek bila zatečena činjenicom koliko daleko čovjek može otići gonjen isključivo tihim očajem.

Gospodin Williams se nakašljao. – Možda nisam bio dovoljno jasan. Posjetio sam prošloga tjedna kuću kako bih dobio uvid u njezino stanje. – Zatvorio je usta kao da se plaši da bi mogao lanutu nešto što ne želi reći. Nakon stanke je nastavio: – Gospođica Edith živjela je u izolaciji. I koliko znam, nitko nije u kuću zalazio puna dva desetljeća, negdje od vremena Calova odlaska. Posljednji sam ju put vidio oko mjesec dana prije njezine smrti, kad mi se obratila zbog oporuke. Znala je da je bolesna, pa je željela sve dovesti u red.

Meškoljila sam se u naslonjaču dok je on čekao da nešto kažem. No, tipična sam stanovnica Nove Engleske, od čavrljanja mi je draža šutnja.

Ponovno se nakašljao. – A tu je i još nešto o čem sam htio osobno s vama razgovarati. Premda je gospođica Edith Gibbesu ostavila velikodušan novčani iznos, Calu je, budući da je bio najstariji, ostavila kuću i sve u njoj. A kako je Gibbes odrastao u toj kući, pomislio sam kako biste možda ipak mogli pristati da mu dopustite neka odabere komad-dva pokućstva iz kuće i uzme ih sebi. Nas smo dvojica, dakako, o tome razgovarali, pa znam da bi vam

on platio protuvrijednost, no znam i da bi mu bilo drago dobiti natrag dio svojega djetinjstva.

– Gibbes?

– Calov brat. Deset godina mlađi od Cala.

Pretpostavila sam da je zatečenost na mojem licu bila istovjetna njegovoj. – Cal je imao brata?

Izraz lica gospodina Williamsa i dalje je bio ravnodušan, no zamijetila sam blago podizanje obrva. – Da. On je pedijatar ovdje u Beaufortu. Nije li Cal...? – Zastao je, riječi su ostale lebdjeti između nas rugajući mi se. Rugajući se mojemu braku pred potpunim neznancem.

– Ne – rekla sam upinjući se prikriti nelagodu.

Gospodin Williams se nasmiješio, nalikovao je na dobroćudnog djeda kakav je vjerojatno i bio. – Žao mi je, gospođo Heyward. Moja obiteljska tvrtka pravni je savjetnik Heywardovima već više od četiri generacije, no čak ni ja nisam bio upućen u njihove privatnosti. Znam samo da je Cal naprasno otišao i da je time slomio srce gospođici Edith. Između njih je došlo do nekakvog razmišljanja, no ona mi o tom nikad nije govorila. Ne želim zabadati nos u vaš ili Calov život. Samo mi je drago što ste ovdje kako biste doveli u red poslove Heywardovih i postupili po vlastitu nahodanju. Kako bi stare kosti počivale u miru, recimo to tako.

Nastavio se smiješiti, no zadrhtala sam od jeze koja mi je klizila niz kralježnicu na spomen starih kostiju.

– Gospođo Heyward... smijem li vas zvati Merritt?

Kimnula sam glavom, budući da mi je bilo drago čuti kako netko naglas izgovara moje ime, jer trebalo mi je nešto s pomoću čega ću se usidriti na ovome mjestu prepunom stranaca koji su mi govorili stvari koje nikako nisu mogle biti istinite.

– Merritt. Gospođica Edith i moja majka Betsy bile su najbolje prijateljice, a ja sam Calu i Gibbesu na neki način bio očinska

figura nakon smrti njihovih roditelja. Moglo bi se reći da su mi obojica bili poput rođenih sinova. – Oči su mu se zamaglile. – Nestrljivo sam žudio upoznati ženu koja je konačno uspjela ukrotiti našega Cala.

Oborila sam pogled i zagledala se u vlastite ruke, osjećajući da sam na rubu suza. – Nisam ga ukrotila, gospodine Williams – rekla sam znajući da bi takvo što bilo poput pokušaja da se golim rukama obuzda uragan. Zastala sam i duboko udahнула dok je on čekao da nastavim govoriti. – Ubila sam ga.

LORALEE

McDONOUGH, GEORGIA

SVIBANJ 2014.

U trideset šest godina što ih je proživjela na Zemlji, Lorelee Purvis Connors naučila je tri temeljne životne istine: vrijeme je neuhvatljivo, bol je privremena, a smrt nije nešto čega se treba plašiti. Ovu posljednju istinu nije naučila na svim velikim kršćanskim duhovnim obnovama na koje ju je njezina majka odvlačila dok je još bila malena djevojčica. Sam život naučio ju je da kad ti umre netko koga si volio, gotovo da osjetiš olakšanje uslijed činjenice da više ne moraš brinuti kad će do toga doći. Zato što svi naposljetku umiremo. Kad konačno doznaš odgovor na to kada, iščezne i onaj nepodnošljiv dio koji se odnosi na propitivanje.

Naučila je i da biti rođen kao siromah ne znači da ćeš takav i umrijeti, te da poslužiti se bogom danom ljepotom lica i tijela kako bi se napredovalo nije grijeh sve dok je legalno. Premda su te stvari bile važne, nije ih zapisala u *Dnevniku istine* što ga je svakodnevno vodila. Taj je dnevnik jednoga dana trebao naslijediti Owen, pa je smatrala kako on ne treba znati o korištenju fizičkih

prednosti u napredovanju. Njemu takvo što neće trebati. On će dobro prolaziti s fizičkim izgledom svoje majke i očevom pameću.

Ubacila je posljednji komad prtljage u prtljažnik svojega Lincoln Navigatora i pritom slomila jedan od svojih dugih, crvenih noktiju. Nakon što se uvjerila da ju njezin desetogodišnji sin ne može čuti, glasno je opsovala provjeravajući nastalu štetu i pokušala ne rasplakati se. Nije to bila najveća tragedija u posljednjih godinu dana, no bila je posljednja u dugom nizu.

Dok je radila kao stjuardesa za Deltu, bila je tako ponosna na svoje ruke. Smatrala je to važnom stavkom svojega posla i uvijek je pritom dobivala komplimente. Robert joj je jednom prilikom rekao kako su njezine ruke bile prvo što je na njoj zamijetio. Bio je tako zgodan u svojoj pilotskoj odori, da se breknula na njega kad joj je udijelio kompliment, budući da je bila sigurna da to govori svim djevojkama. Bio je iskreno povrijeđen što ona ne vjeruje u njegovu iskrenost. Šest mjeseci kasnije vjenčali su se u matičnome uredu njezina rodnoga grada Gulf Shovesa u Alabami. Robertova kći iz prvoga braka nije bila na svadbi, kao ni na jednom događanju u sljedećih jedanaest godina. Nije bila ni na njegovu pogrebu.

Loralee je promatrala kuću koju su kupili zajedno, prilaz se doimao pusto bez Robertova automobila, Owenova bicikla i terarija s kukcima, travnjak je djelovao ogoljeno bez obitelji gipsanih zečeva što ih je bila kupila na garažnoj rasprodaji zato što je znala da će izgledati savršeno ispred njihove kuće. Zečeve je odijevala posebno prema svakoj prigodi, sve dok ju udruženje vlasnika nije zamolilo da prestane s tom praksom.

Ulazna vrata bila su otvorena, pa je usijano sunce prodiralo u pusto predvorje, obasjavajući prazne pravokutnike stubišta s kojega se sretna obitelj nekoć smiješila gostima.

– Owene? Dođi. Vrijeme je da pođemo. – Oduvijek je Owenu govorila kako je ružno vikati, no više nije htjela ulaziti u kuću.

Već se s njom bila pozdravila, pa se bojala da više neće imati snage napustiti ju ako ponovno u nju uđe. U visokim potpeticama koje su lupkale, zaputila se popločanim prilazom i uspela se uza tri stube koje su vodile do ulaznih vrata, no dalje nije otišla.

– Owene? Stvarno moramo poći. Pred nama je duga vožnja, a znaš da ne volim voziti noću.

Pustoš kuće odzvanjala je poput beskrajna uzdisaja. No, negdje u dubini malene kuće, Lorelee se učinilo da čuje jecanje. Ispuštivši iz ruke na prag džepnu knjigu što ju je nosila, uza stube je potrčala što je brže mogla u visokim potpeticama i zaputila se u Owenovu sobu.

On je klečao u praznom plakaru, ispred rasklopivih stuba koje vode na tavan. U rukama je što je pažljivije mogao držao zrakov ploč sastavljen od lego-kockica dok su mu ramena podrhtavala od jecaja. Bez riječi, Lorelee je klekla pokraj njega na sag. Iz navike je uzela njegove naočale, otrla ih okrajkom suknje i vratila mu ih na nos.

– Dušo, jesi li nešto zaboravio spakirati?

Owen je kimnuo glavom. – Tata i ja ovo smo zajedno sklopili. Vraćam ga ovamo da se ne polomi.

– Sjećam se. To je 747, zar ne?

Owen je zakolutao očima. – To je MD 80.

Lorelee se nasmiješila. – Drago mi je što imaš tatinu pamet.

Owen ju nije pogledao. – Što ako se polomi u automobilu? Možda ga više neću znati sklopiti.

– Kladim se da ćemo nas dvoje nekako uspjeti.

Owen ju je tad pogledao kao da je izjavila kako će odsad pa ubuduće nositi samo ravne cipele.

– Možemo pokušati – branila se ona, premda je to bio samo pokušaj da prestane toliko žaliti za tatom.

– Ne želim preseliti u Južnu Karolinu.

Loralee se s koljena spustila na stražnjicu i sjela na sag budući da je očekivala još jedan dug razgovor. – Dušo, već smo o tome raspravljali. Vrijeme je da upoznaš svoju sestru.

Ponovno ju je pogledao kao da govori stranim jezikom, kao da je znao uolikoj mjeri očaj čovjeka može nagnati da čini ludosti. Ludosti poput vožnje do druge države sve kako bi upoznao sestru koja nikad nije htjela ni znati da postojiš.

– Osim toga, moglo je biti i gore. Mogli smo se voziti sve do Mainea. Na svu sreću, Merritt je nedavno preselila u Južnu Karolinu i vjerojatno će biti sretna što u gradu ima nekoga koga poznaje. Sigurna sam da će biti sretna što ćemo joj moći pomoći da se smjesti. – Loralee se potrudila da joj osmijeh izgleda prirodno, kao da doista vjeruje u sve što govori, te uopće ne brine je li Merritt uopće uspjela useliti u novu kuću. No, to ionako nije ni bilo važno. Loralee i Owen danas su morali otići bez obzira na sve. Loralee više jednostavno nije imala vremena.

– Želi li me Merritt upoznati? – Njegove jarkomodre oči zurile su u nju kroz debela stakla naočala.

– Tko te ne bi želio upoznati, Owene? Pametan si i zabavan i uvijek imaš nešto zanimljivo za reći. Zavaljet će te čim te vidi.

– Djeca u razredu nisu me zavaljela.

Ispružila je ruku kako bi zagladila nestašan čuperak na njegovoj glavi. – To je zato što su oni gomila seljačina koji ne cijene pamet.

Ponovno ju je onako pogledao, a ona se zapitala koliko će ju dugo on uopće još slušati. – Hoću li se i u Južnoj Karolini školovati kod kuće?

Loralee se usredotočila na vlastite prste kojima je češljala njegovu gustu, tamnu kosu kako se ne bi morala suočiti s njegovim pogledom. – Vjerojatno nećeš. Ali, to i nije tako loše, zar ne? Samo ti, ja i kuhinjski stol?

Poljubila mu je tjeme pretvarajući se da ne vidi kako on koluta očima. – Dušo, moramo poći.

Izmaknuo se iz njezina dosega i pogledao ju pogledom punim nade. – Budući da ćemo biti u novome gradu, možda bih mogao promijeniti ime.

Kad se rodio, htjela je samo nadjenuti mu ime koje ničim neće asocirati na naselje kamp-kućica u kojem se rodila ona. Tata mu je bio pilot, pa dijete nije trebalo ostatak života zaglaviti s imenom kao što je primjerice Bubba. Ime Owen pronašla je u časopisu *People* što ga je jedan putnik ostavio na sjedalu, a ona je iz časopisa iščupala stranicu s imenom i umetnula ju u *Dnevnik istina* kao podsjetnik za budućnost. Htjela je ime koje zvuči sofisticirano, koje se ne može skratiti ili nagrditi dodavanjem *-ie* na kraju. Ni na kraj pameti nije joj bilo kako će ime koje počinje slovom O u nekim krugovima poticati na zlostavljanje. Primjerice u četvrtom razredu. Ili da će Owenova kratkovidnost iziskivati nošenje naočala zbog kojih će mu dječaci u razredu reći da nalikuje na sovu. Nije tu nimalo pomogla činjenica da je bio daleko inteligentniji od većine ostale djece, kao ni činjenica da je to pokušavao kompenzirati namjerno loše pišući testove i ne donoseći domaće zadaće. Kada se jednoga dana kući vratio s natpisom *Owen sova* na ruksaku, ona i Robert odlučili su da će ga školovati kod kuće.

– Možda – rekla je, premda dio nje nije pristajao odustati od izvornoga sna. – Ili će možda djeca u Južnoj Karolini cijeniti inteligenciju i neće mariti što nosiš naočale.

Uzdahnuo je tako da su mu ramena zadrhtala, dok mu je pogled bio uprt u zrakoplov od lego-kockica. – Ostavit ću to ovdje. – Zavukao se u uzan prostor i pažljivo igračku odložio na tlo, položio ju lijevo od otvora.

– Ne moraš učiniti to, Owene. Obećavam da ću pažljivo voziti tako da se ne slomi.

Ponovno ju je pogledao kao da ju promatra ispod povećala.

– To pripada staromu Owenu. Više neću biti on kad dođemo u Južnu Karolinu.

Suze su joj peckale oči. Doista je *bio* mudar, ali i osjetljiv na tu riječ i njezinu povezanost sa sovama. Zato je samo kimnula glavom, ispružila ruku pokraj njega i posljednji put zatvorila vratašca.

Zagrlila ga je osjećajući pod rukama njegove sitne kosti, zamjećujući kako su mu traperice prekratke jer prebrzo raste. Nove traperice nije mu kupovala budući da se nije htjela suočiti s činjenicom da je sve stariji. Lorelee mu je poljubila tjeme i samoj sebi obećala da će se zaustaviti u nekom trgovačkom centru prije nego što dođu do Južne Karoline. Lorelee je bilo važno da Owenova sestra ne pomisli da se njegova majka o njem ne brine.

– Sve će biti u redu – rekla je. Pomislila je kako mora zapamtiti u svoj *Dnevnik istina* zapisati još jednu istinu. *Kada bi istina nekomu mogla slomiti srce, ponekad je nužno izgovoriti laž.*

Iz kuće su izašli zajedno, nijedno se nije osvrnulo, jer kao da su oboje znali da ima zbogom koji su zauvijek. Kad se uvjerila da je Owen svezao sigurnosni pojas na stražnjem sjedalu, Lorelee je pokrenula auto, te samoj sebi rekla kako će u svoj dnevnik morati zapisati još jednu novopronađenu istinu.

Hrabrost je ponekad samo drugo lice očaja.

DRUGO POGLAVLJE

MERRITT

*T*emperatura pri kojoj dolazi do samozapaljenja bilo kojeg materijala – uključujući i papir – funkcija je njegova sastava, obujma, gustoće i oblika, kao i trajanja njegove izloženosti visokoj temperaturi. Sjećam se da mi je Cal to jednom iznio kao razlog zašto mrzi Ray Bradburyjev *Fahrenheit 451*: zato što obmanjuje. Još sam si jednom ponovila te riječi prije no što ću otvoriti oči.

Nisam više sa sigurnošću znala kako sam završila sjedeći na kožnome kauču u uredu gospodina Williamsa, ni kad je gospođa Difloe u ured ušla s visokom čašom vode koja se rosila. A onda sam se sjetila svog improviziranog priznanja nakon kojeg više nisam mogla doći do daha.

Nakratko sam sklopila oči prisjećajući se nježnih ruku koje su me vodile do kauča, te sam osjetila kako mi se ramena povijaju od nelagode. Oči su me pekle i bile su otečene, kao da sam posljednjih tisuću milja provela plačući, a znala sam da nisam. Bila sam stručnjak u skrivanju osjećaja. Već je godinama tomu tako. No, bilo je nečeg u načinu kako me gospodin Williams gledao, nečeg što me podsjetilo na mojega oca i malenu djevojčicu kakva sam bila prije no što se sve promijenilo.

Gospođa Difloe u ruke mi je dala čašu hladne vode i ja sam ju prinijela usnama, proljevajući vodu niz bradu jer nisam uspijevala umiriti ruke. Gospodin Williams je iz džepa na hlačama izvadio

pamučni izglačan rupčić, a dok mi ga je pružao, uočila sam njegov monogram koji je bio izvezen u kutu. Taj monogram rekao mi je sve što sam o njem trebala znati, pa sam se osjećala neobično smireno.

– Hvala vam – rekla sam otirući si vodu s brade, zanemarujući pritom oči, kao da sam suze mogla sakriti i otrti samo treptanjem.

Gospođa Difloe tiho je napustila prostoriju, dok je gospodin Williams strpljivo sjeo u naslonjač što ga je privukao bliže meni, a koji je bio tapeciran baš poput kauča na kojem sam sjedila. Gledao me pogledom punim iščekivanja, pa mi je na pamet palo kako se od jušnjaka očekuje da sve rade polako, te kako imam dojam da će on ovdje unedogled sjediti sve dok konačno ne progovorim.

Nakon što sam ispila još jedan gutljaj vode, čašu sam odložila na stolić pokraj kauča, na delikatan podmetač od čipke što ga je, zaključila sam, gospođa Williams također strateški postavila kako bi zaštitila antikno pokućstvo u uredu svojega supruga.

Grčevito sam držala rupčić u ruci, gledala kako mi zglobovi postaju bijeli dok grčim prste, a zatim sam zaprepašteno podignula pogled kad je gospodin Williams prvi zaustio.

– Kad smo razgovarali preko telefona, rekli ste da je Cal poginuo u požaru. Da je bio vatrogasac i da se njegova postrojba odazvala na hitan poziv kad je poginuo.

Kimnula sam glavom. – Da – rekla sam glasom tek nešto glasnijim od šapata.

– Jeste li i vi bili ondje – nježno je upitao.

– Ne.

Potapšao me po nadlaktici.

– Bila je to nesreća, zar ne? Normalno je da ljudi osjećaju krivnju kad netko naprasno pogine.

Odmaknula sam ruku od njega i ustala.

– Hvala vam – rekoh upinjući se nasmiješiti. – Voljela bih sad vidjeti kuću, ako je to moguće. Prije no što se smrači. Sve su moje stvari u automobilu i voljela bih se raspakirati dok još ima dnevnog svjetla.

Gospodin Williams kratko je pogledao kroz prozor.

– Jeste li unajmili kamion za selidbu ili ste glavninu svojega posredništva ostavili u skladištu?

– Ponijela sam samo ono što mi treba. Sve sam ostalo ili prodala, ili darovala.

Pogled mu je bio pun suosjećanja, kao da je razumio značenje skriveno iza mojih riječi. – Doista, Merritt, molim vas, ostanite kod Kathy i mene barem noćas, ali i koliko god poželite, sve dok ne odlučite što ćete. Velim vam da kuća nije useljiva.

Pogledala sam ga i u trenu mi je postao jasan razlog njegove nevoljkosti.

– Je li Edith umrla u kući?

Doimao se zatečeno tim izravnim pitanjem, no brzo se sabrao.

– Da. U dnevnoj sobi s pogledom na ulicu. Poslao sam tim stručnjaka da sve očisti i ukloni kauč. Kuća je zatim potpuno prozračena, a i ventilacijski je sustav temeljito očišćen.

Shvatila sam što pokušava reći, a da to otvoreno ne kaže. Nisam odvrtila pogled premda sam imala dojam da baš to priželjkuje. – Koliko je dugo tamo bila mrtva prije no što su ju pronašli?

Zavukao je ruku u džep kako bi potražio rupčić koji mi je ranije dao, a ruka mu se ukočila kad sam mu ga pružila. Uzeo je rupčić iz moje ruke i žurno ga uredno presavio prije no što će ga ugurati natrag u džep.

– Mrtvozornik je procijenio da je bila mrtva tjedan do deset dana. Infarkt. Njezini susjedi uočili su da joj se na stubama koje vode na trijem gomilaju novine, pa su pozvali policiju.

– To je strašno – rekla sam konačno odvrćući pogled. Dlanove sam otrla o suknju kao da sam upravo čula nešto što ih je uprljalo. – Ne morate poći sa mnom. Samo mi dajte točnu adresu kako bih ju ukucala u GPS.

Lice mu se smekšalo, kao da se prisjetio našeg telefonskog razgovora kad sam mu rekla kako osim Cala nemam druge obitelji.

– To mi ne predstavlja nikakav problem, bit će mi čast pokazati vam kuću. Doista je sjajan primjer prelijepe beaufortske arhitekture. Dopustite da uzmem ključeve automobila i kuće, pa odmah krećemo. Reći ću sinu neka poslije doveze vaš automobil kako biste mogli uživati u krajoliku na putu do vašeg novog doma.

Osjetila sam olakšanje kad sam shvatila da od mene ne očekuje da vozim, budući da su mi ruke još bile drhtave. Nasmiješio se, no nije mogao sakriti zabrinutost koju sam mu vidjela u očima. Bila sam previše iscrpljena da mu objašnjavam kako mi tuga nije strana, da je sastavni dio moje prirode postalo probuditi se ujutro očekujući najgore. Nisam htjela da me više išta iznenadi. Priča o starici koju nisam poznavala, a koja je umrla sama jedva da je okrznila stakleni zid što sam ga oko sebe podigla, zid koji pritom nije ni napuknuo.

Izašli smo na stražnja vrata koja su vodila na maleno parkiralište smješteno uz prostran park onkraj kojega se nalazila velika vodena površina. Zadrhtala sam usprkos visokoj temperaturi promatrajući automobile koji su preko mosta prelazili na drugu obalu, dok su brodovi ispod tog mosta besciljno plovili kao u prizorima s razglednica nekih tuđih života. Asfalt se žario, topio potplate mojih cipela, pa sam pomaknula noge.

– To je rijeka Beaufort – odgovorio je on na nepostavljeno pitanje. – Možete ju vidjeti iz svoje kuće.

Kimnula sam glavom kako bih mu dala do znanja da sam ga čula, a zatim sam ga slijedila do crnog Lincolna, inačice za gradsku vožnju.

Otvorio je vrata i izmaknuo se.

– Sasvim sigurno, danas je baš vruć dan. Ne dotičite ništa metalno, a ja ću odmah uključiti klimatizaciju. – Pritisnuo je gumb na vratima i spustio stakla na svim prozorima. Duboko sam udahnula pokušavajući uhvatiti zrak koji je stidljivo ulazio kroz prozore. – Potrebno je malo vremena da se čovjek navikne na ovu nizinsku žegu – rekao je kao da se ispričava pokrećući motor automobila.

Vozio je polako, tako polako da sam u glavi pritiskala zamišljenu papučicu gasa na podu ispred sebe. Nije ni mogao voziti brže. Svi ostali kao da su se vukli ili vozili daleko ispod dopuštene brzine. Polako smo napuštali gradsko središte vozeći se paralelno uz rijeku, kroz područje gdje su kuće postajale sve veće i starije, a bogati vrtovi puni meni nepoznata cvijeća koje vjerojatno ne bi moglo preživjeti zimu u novoj Engleskoj. Crvene i ružičaste nijanse doimale su se jarkije, zelene dublje, kao da sam nabasala na egzotično, meni strano mjesto. U usporedbi s mojom malenom, trosobnom seoskom kućom, shvatila sam da mi se to vjerojatno i dogodilo.

Uočila sam ogromno stablo čije se deblo doimalo širim od Lincolna, a čije su grane bile prekrivene pjenastom zelenom mahovinom. Nalikovalo je na nešto iz filmova, pa sam napola iščekivala da će se iza njega pojaviti žena u korzetu, sa širokom suknjom. Bila sam toliko zaokupljena promatranjem svega toga da sam jedva primijetila da gospodin Williams skreće na pošljunčanu stazu koja je vodila do samostojeće garaže obješena krova. Ulaz u garažu bio je visok, povijen u luk, pa sam pomislila kako su se ondje nekoć nalazile kočije. No, s obzirom na njezino stanje, samo bi najhrabriji ili oni s najboljim osiguranjem sad ondje parkirali svoje vozilo.

Garaža je, međutim, brzo pala u zaborav, jer moju je pozornost privukla ogromna kuća koja se nad njom nadvijala. Šest debelih

dorskih stupova pridržavali su dvostruki trijem koji se protezao cijelom dužinom kuće i krov na četiri vode s vidljivim dimnjaci-
ma. Ograde na trijemu i ukrasi nekoć su bili bijeli, no boja se sad najvećim dijelom ogulila. Nekoliko je prečki na ogradi nedostajalo, zbog čega je nalikovala na ilustraciju za proslavu Halloweena. Od betonskih ploča sazdan puteljak vodio je do prednjega trijema, uzdignutog ulaza u podrum, kao i masivnih ulaznih vrata koja desetljećima nisu bila bojana. Vrata je uokvirivao svijetao polukružni prozorčić i četverokutna, napuknuta stakla koja su bila mutna, kao da je vrijeme koje je prolazilo ostavljalo otiske svojih prstiju na slojevima prljavštine.

Zastala sam ispod grane ogromnoga hrasta uživajući u zaklonu od nemilosrdnog sunca, s odmakom promatrajući dva krovna prozora iza kojih se vjerojatno nalazio tavan, pitajući se koliko je ondje sad vruće usred ljeta. Jedan jedini klimatizacijski uređaj na jednom od prozora na katu uključio se i narušio tišinu.

Pogledala sam kuću i učinilo mi se da i ona mene promatra. Isprekidan puteljak vodio je do bočne strane kuće gdje su se nalazila drvena vrata s kojih se gulila bijela boja nasred visokoga zida s kojeg je otpadala žbuka, zida koji je blokirao pogled na ono što se nalazilo iza. Rascvjetali puzavac s vrha zida visio je poput zatvorenika u bijegu. Bilo je ondje nekakva iščekivanja, zadržavanja daha, kao da smo i kuća i ja čekale vidjeti što nas očekuje.

– Kao što možete vidjeti, struktura je kuće u dobrom stanju, no tu je popriličan broj problema estetske prirode. Edithin je suprug 1955. poginuo u prometnoj nesreći, pa mislim da od tad nije radila ništa na kući. Bojim se da nema klimatizacije u cijeloj kući, no vodovodna je mreža u funkciji, baš kao i kuhinja. – Trljao je dlanove poput oca koji dijete pokušava uvjeriti da je voće jednako ukusno kao i čokolada. Gospodin Williams je nastavio: – Osvrnete li se oko sebe, vidjet ćete da je posjed doista prelijep.

Nije mi bilo drago okrenuti leđa kući, no kad sam to učinila, odmah mi je postalo jasno što je gospodin Williams htio reći. Kuća je bila sagrađena na uzvisini s koje je pucao pogled na rijeku, pogled uokviren hrastovima debelih debala zaogrnutima šalovima mahovine.

Odvjetnikovo lice odražavalo je zadovoljstvo, kao da je konačno pronašao razlog koji bi me nagnao da se nasmiješim. – Ovaj se dio Beauforta iz očiglednih razloga zove Bluff. Sve su kuće približno stare između sto pedeset i dvjesto godina, a neke su čak i starije.

Samo sam ga napola slušala, jer bila sam opčinjena ljeskanjem sunčeve svjetlosti na površini vode i gracioznim oblikom zemlje koja kao da je klečala uz vodu, kao i veličanstvenom kućom na osami koja se uzdizala iznad svega toga. Bio je to Calov dom, mjesto na kojem se rodio i odrastao. Živio je unutar zidova stare kuće, vidio je što se nalazi iza zida vrta koji se urušavao, a vjerojatno je svakoga dana promatrao rijeku. Pa ipak, prije dva je desetljeća sve to ostavio iza sebe i nikad se nije osvrtao. Nikada mu nije na pamet palo pričati mi o tome, niti me je ovamo doveo kako bi sa mnom podijelio ovu ljepotu. Ponovno sam zadrhtala, jer u podsvijesti mi se javio glas koji nisam htjela čuti. *Što se to ovdje dogodilo Calu da je sve htio zaboraviti?*

Ljetna je žega prema meni nadirala u valovima donoseći u sebi meni nepoznat miris. – Kakav je to miris? – upitala sam zabacujući glavu kako bih bolje uhvatila miris koji nije bio ni ugodan, ni neugodan, koji je u sebi sadržavao nešto zemljano zbog čega je bio neobično privlačan.

– To je miris mulja. Biljke u stanju truljenja što ih iza sebe ostavlja plima u močvari. Ljudi taj miris ovdje zovu miris doma.

Kimnula sam glavom dok smo se okretali natrag prema kući, pitajući se je li Calu ikad nedostajao miris mulja ili egzotična vegetacija koja je bujala posvuda po dvorištu. Naša kuća u Farmingtonu

bila je malena, sa sićušnim dvorištem. Bio je to jedan od uvjeta što ga je osobito naglasio agentu za nekretnine dok smo tražili kuću, jer tvrdio je da nema ni vremena ni strpljenja za dvorište ili vrt.

Dok smo se uspinjali stubama, gospodin Williams ponudio mi je ruku, a ja sam ju, nakon kratke stanke, i prihvatila. Spustivši pogled kako bih izbjegla veliku pukotinu na donjoj stubi, shvatila sam da stube nisu od betona kako sam isprva mislila. Bile su sazdane od kamenčića i školjki zabijenih u materijal čvršći od betona koji se doimao pjeskovito.

– To je pucolan – objasnio je odvjetnik. – Drevni otočki građevni materijal sastavljen od vapnenca, vode, pijeska, drobljenih školjki i pepela. U stara vremena to je bio najisplativiji materijal zbog dostupnosti i trajnosti. Primijetit ćete da su i vaši dimnjaci načinjeni od istog materijala.

Nasmiješila sam se njegovoj uporabi onog *vaši*, kao da sam punopravni vlasnik kuće, a ne nepoznata supruga sina miljenika koji je nestao bez traga dvadeset jednu godinu ranije. Ili su možda tako Južnjaci dočekivali zabludjele članove svojih obitelji koji nemaju nikakva prava na ovakav djelić povijesti, samo želju da ga prigrle kao nešto svoje, odnosno samo kao nešto što im pripada isključivo zbog prezimena.

Jak povjetarac puhao je s rijeke, rashlađivao znoj koji mi se počeo slijevati niz vrat, a u mutnim prozorima mogla sam vidjeti ples lišća i mahovine na starome hrastu. Melodično zveckanje odzvanjalo mi je iznad glave, pa sam u čudu podignula pogled. Na modrome stropu trijema s kojega se ljuštila boja visjelo je desetak mobila koji su zapravo nalikovali na modro i zeleno kamenje.

– Edith ih je izradila. Ima ih i na balkonu na katu. Voljela je sakupljati staklo koje je pronalazila u moru, a smatrala je da je ovo najbolji način da ga izloži.

Bolje sam promotrila, namrštila se. – Izgleda poput kamenja.

– Tako je. Zato što se toliko godina kotrljalo po dnu oceana, zbog čega i izgleda mutno. Njoj se to i sviđalo kod tog stakla. Edith je govorila kako staklo koje je bez lomljena izdržalo tolike udarce zaslužuje da mu se oda počast. – Nasmiješio se kao da se prisjeća nekog starog razgovora. – Uvijek je ponavljala kako samo budale misle da je staklo lomno.

Još jedan zapuh povjetarca uspeo se uza stube, odagnao žegu i nagnao staklo da se zanjiše i zapjeva. Namrštila sam se i zagledala u mobile trudeći se ne misliti na staricu koja ih je izradila. – Šarmantni su, no pitam se hoće li me njihov zvuk buditi tijekom noći.

Gospodin Williams iz džepa je izvadio velik mjedeni ključ. – Oh, možda samo prvih nekoliko noći, no uvjeren sam da ćete se s vremenom priviknuti na njih do te mjere da bez njihova zvuka više nećete moći usnuti.

Posljednji put pogledala sam dugi niz mobila pitajući se hoću li otići kupiti ljestve kako bih ih poskidala, a zatim prošla pokraj gospodina Williamsa koji mi je otvorio velika vrata i ušla u predvorje svog novog doma.

Moj prvi dojam bio je dojam prostranosti sazdane od visokih stropova i debelih drvenih zidnih obloga, prostranog predvorja s četvorma visokim drvenim vratima koja su vodila na dvije strane i uskog hodnika koji je vodio do stražnjeg dijela kuće. Tanki rukohvat od tamnoga drveta koji je počivao na tananim drvenim prečkama uvijao se do prvog kata, oko ogromnog kristalnog lusteru koji je na sebi imao više paukovih mreža nego žarulja koje su radile. Sve je mirisalo na prašinu, starost i zapuštenost, pa sam konačno shvatila zašto je gospodin Williams nevoljko pristao da odmah uselim.

No, vidjela sam i ljepotu skrivenu ispod prašine i mračnih sjena. Vidjela sam bogato urešene štukature na stropu i krovne vijence iznad vrata, ljepotu u uništenim drvenim podovima i mramornim

stupovima između dvaju salona. Ljepote je bilo u ogradi od masivna drveta i krevetima s visokim uzglavljima u spavaćim sobama na kat.

Sve je zaudaralo na prašinu, no nisam se mogla osloboditi osjećaja koji me je obuzeo dok sam zurila u kuću, osjećaja da kuća mene promatra onako kako ja promatram nju. Osjećaj iščekivanja, kao da obje iščekujemo što će se sljedeće dogoditi. Taj me osjećaj u korak pratio sve dok nisam postala svjesna da zadržavam dah, te sam zamislila da i kuća čini isto.

Gospodin Williams otvorio je vrata glavne spavaće sobe na katu, a ja sam se izmaknula budući da sam bila unaprijed upozorena – a i vidjevši iznutra okrhnut mramorni pod i prastaru emajliranu kadu na nogarima – da se na kući dugo nije ništa radilo premda je imala suvremene vodovodne instalacije i struju.

– Koja je od ovih bila Calova soba? – upitala sam, a glas mi se doimao preglasno u tihoj kući.

– Ova – rekao je odvjetnik koračajući prema kraju hodnika i otvarajući vrata. Iz sobe je nahrupila jara koja me je na pragu zadržala dovoljno dugo da unutra vidim krevete na kat i veliku škričnju u njihovu podnožju. Modeli izrađeni od lego-kockica prekrivali su police za knjige i malen radni stol ispred prozora na kojem su bili i školski udžbenici. Na noćnom ormariću ležao je prilično ofucan primjerak *Huckleberry Finna*. Zurila sam u tu knjigu ne mogavši se sjetiti da je Cal ikad pročitao ijednu knjigu.

– Izgleda kao da nikad nije otišao – rekla sam sasvim nesvjesna da govorim naglas.

– Kad je onako iznenada otišao, slomio je Edithino srce. Ona nikad nije bila vesela osoba, no unuci su joj unijeli svjetlo u život.

– A što je s Gibbesom – Calovim bratom? Je li on bio u dobrim odnosima s Edith?

Izašli smo iz sobe i gospodin Williams je zatvorio vrata za nama, ruka mu se zadržala na kvaki dok je razmišljao. – Bili su u dobrim odnosima. Sve do Calova odlaska. Gibbesu je tad bilo samo deset godina, no mislim da je krivio Edith što je Cala nagnala na odlazak. Kad je Gibbes završio srednju školu i medicinski fakultet, jedva da je dolazio kući. Za školskih praznika ponekad bi odsjedao kod nas umjesto kod kuće, a on i moji sinovi bili su dobri prijatelji. A mislim da ni to nije bilo njegov izbor. Nakon Calova odlaska, Edith se nekako... sasvim zatvorila, pretpostavljam. Rekla mi je... – Zastao je tad, kao da se sjetio s kim razgovara.

– Što vam je rekla? – upitala sam. – Žao mi je što sam tako izravna, no Cal mi je bio suprug. Samo... samo pokušavam svemu ovome pronaći neki smisao.

Polako je kimnuo glavom. – Rekla je da je Gibbesu bolje s nama nego s njom. Da je dvaput bezuspješno pokušala odgojiti dobre ljude, te da Gibbesu želi pružiti šansu. Ovo je i dalje bio njegov dom, no Edith je htjela da on mnogo vremena provodi s nama. Mislila je da smo mi njegova jedina šansa da ima sretan i normalan život. Nisam siguran da sam se s njom složio, no nije bilo načina uvjeriti ju u suprotno. A činilo se i da Gibbes uživa okružen braćom, osobito nakon Calova odlaska. – Zastao je, misli su mu se rojile u glavi. – Svakako znam da je voljela Gibbesa. Dovoljno da ga udalji od sebe.

Vidjela sam da gospodinu Williamsu njezini postupci nisu bili ništa jasniji nego meni, pa nisam inzistirala.

– Ali, zašto bi Gibbes i za što optuživao Edith? Što je ona mogla učiniti da bi Cal otišao?

Gospodin Williams slegnuo je ramenima. – Nikad mi to nije povjerila – potapšao me po nadlaktici. – A pretpostavljam da to nikada nećemo ni saznati.

Koračali smo natrag prema stubištu kad sam zastala ispred zatvorenih vrata kroz koja nismo prošli. – Što je ovdje?

Gospodin Williams pokušao je okrenuti kvaku. – Da budem iskren, nisam siguran. Pretpostavljam da su iza ovih vrata stube koje vode na tavan, budući da nikad nisam prošao kroz ta vrata. U bravama je svih drugih vrata ključ, a znam da nisam dobio nijedan dodatan ključ. Znam dobrog bravara, poslat ću ga ovamo. Siguran sam da je ondje samo staro pokućstvo i odjeća, no nikad se ne zna. – Namignuo je kao da bi iznenađenje koje se možda nalazi na tavanu moglo nadmašiti cijelu kuću.

Položila sam mu dlan na nadlakticu. – U redu je, znate. Kuća. Mislim da... – Samu sam sebe obuzdala da mu ne kažem kako mislim da me kuća čekala, da smo možda čekale jedna drugu, jer obje smo čekale da netko s nas otre paučinu i prašinu. – Mislim da ću uživati dok sve budem dovodila u red.

Nasmiješio se, izgledajući kao da je osjetio olakšanje. Nakon što smo još jednom pogledali zaključana vrata, zaputili smo se niz stube. Pritom mi je gospodin Williams pridržavao lakat, trebala ja to ili ne.

U prizemlju je bilo barem dvadeset stupnjeva hladnije nego na katu, jer klimatizacijski je uređaj u blagovaonici i prednjem salonu puhao zrak koji nije bio hladan, ali je barem bio ugodniji od žege na katu.

– Vrtlarite li, Merritt?

Zatresla sam glavom. – Ne. Nikad mi se nije ukazala prilika, no to ne znači da ne bih voljela naučiti. Cal i ja imali smo samo maleno dvorište, a on je mrzio baviti se njime, tako da nije bilo uređeno.

Stari me odvjjetnik čudno pogledao. – Pođite za mnom kroz kuhinju. Edith je istinski voljela svoj vrt, premda je, kao što i sami možete vidjeti, pred kraj postao previše za nju.

Prošli smo kroz kuhinju koja je bila opremljena aparatima koji su datirali iz sredine stoljeća, no koji su, kako mi je gospodin Williams objasnio, savršeno funkcionirali. Čak i hladnjak i pećnica koji su izgledali kao da su ispali iz neke serije snimljene pedesetih godina.

Otvorio je stražnja vrata i čekao. Vrt sam namirisala i prije no što sam ga ugledala. Sladak, opojan miris meni nepoznata cvijeća pomiješan s bogatim zelenim mirisom koji nije nalikovao na miris mulja. Ondje se nalazio uzak trijem na koji se nadovezivao niz širokih stuba od poculana, a ja sam zastala na gornjoj i zurila u čarobno mjesto ispred sebe. Četiri mobila ječala su na trijemu, njihova prisutnost učinila mi se uznemirujućom, budući da me je njihov zvuk podsjećao na neprestano, nerazgovijetno šaputanje.

– Što je ono? – upitala sam upirući prstom u uzana vrata na kraju trijema.

– Ulaz u podrum. Ništa što biste trebali vidjeti. Uglavnom paučina, pretpostavljam. S podom od nabijene zemlje i drvenim gredama na stropu. Pretpostavljam da su tu nekoć bili smješteni robovi. U današnje vrijeme od toga i nema neke koristi, osim što bi se možda moglo koristiti kao vinski podrum. – Namignuo je.

Pozornost sam ponovno posvetila vrtu. Vijugav puteljak popločan opekrom meandrirao je kroz lijehe grmlja jarkih boja i cvijeća, prolazio uza visoki zid što sam ga vidjela iz prednjega dvorišta. Zid je bio prekriven puzavcem koji me je privukao svojim mirisom. Zastala sam ispred njega i nisam mogla odagnati osmijeh.

– To je konfederacijski jasmin – rekao je gospodin Williams. – Vegetacijsko mu je razdoblje kratko, no svaki vrt ima barem jedan ovakav.

– Predivan je – izjavila sam duboko udišući.

– Cal je postavio ovu klupu za gospođicu Edith kako bi mogla sjesti i uživati u svome vrtu. Načinio je klupu samo za nju.

Iza mene, uz bočni zid vrta, okružena lončanicama koje kao da su podivljale, nalazila se lijepa povijena drvena klupa s visokim naslonom i rukohvatima dovoljno širokim da se na njih može odložiti čaša limunade ili šalica čaja.

Dodirnula sam ju pitajući se tko je nekoć bio Cal. Moj je Cal nekoć tvrdio kako ne zna rukovati čekićem, ni zabiti čavao. Ni zasaditi živu biljku i uzgojiti ju.

Osvrtala sam se oko sebe i promatrala divlju ljepotu vrta zamišljajući Cala u njem. – Rekli ste da je Cal nekoć pomagao Edith u vrtu?

Gospodin Williams kimnuo je glavom. – Da. Podizao je i umjesto nje nosio teže terete, no volio joj je pomagati i u sadnji. – Zastao je kao da bira riječi. – Govorio je kako je to jedino mjesto gdje pronalazi mir u duši.

Pogledi su nam se sreli, pa nisam mogla ne zapitati se u kolikoj je mjeri gospodin Williams poznao Calovu nemirnu dušu. I koliko je daleko Cal bio spreman ići da bi pronašao mir za kojim je tako očajnički tragao.

Odvratila sam pogled ne želeći doznati odgovor na to pitanje. Ugledala sam tad skulpturu sveca koja je nakrivljena, bez jedne ruke, stajala između dvaju bujnih grmova ruža.

– Sveti Mihael – uputio me gospodin Williams.

– Zaštitnik – tiho sam pridodala. – Cal je bio postavio malenog svetog Mihaela pokraj naših ulaznih vrata. – Zurila sam u kame-no lice i oči uprte u nebesa, znajući zašto je Cal mislio da trebamo jednog takvog. Ali i pitajući se zašto je njegova baka mislila isto.

Sagnula sam se da pomirišem ruže čiji je miris bio opor na poslijepodnevnoj jari. – Jesu li Cal i njegov brat bili bliski?

Osjetila sam da gospodin Williams slježe ramenima i prije no što ću se okrenuti i pogledati ga.

– Između njih je bilo deset godina razlike, tako da je Cal odra-
stao gotovo kao da je bio jedinac. Njemu je sigurno bio šok ka-
da se Gibbes rodio. No, čak i da su godinama bili bliži, ne znam
koliko bi bliskiji bili. Cal mu je bio poput oca. Vrlo... fizički.
Obojica su bili nogometne zvijezde u srednjoj školi – je li vam
Cal to rekao?

Zatresla sam glavom pretvarajući se da pomno proučavam ruže.

Nastavio je. – A Gibbes je više bio poput njihove majke. Stalo-
ženiji i radoznaliji. Prije no što će njegov posao preuzeti prevlast
nad njegovim životom, silno je volio jedrenje – tijekom srednje
škole mnogo je jedrio – pretpostavljam da je uživao u kroćenju
vjetra. Više za to nema vremena, no on i moji sinovi i dalje provo-
de vrijeme na vodi kad god im se za to ukaže prilika. – Prigušeno
se nasmijao. – Učio sam Gibbesa i Cala igrati šah, mislio sam kako
će to biti nešto što će moći raditi zajedno. Bila je to, dakako, uža-
sna zamisao. Cal bi partiju uvijek započeo koristeći kraljicu kako
bi eliminirao protivnikove pijune, te je prerano izgubio. Gibbes
bi unaprijed strateški osmislio sljedećih pet poteza i pobijedio u
šestome. Većina njihovih partija završila bi tako što bi Cal šahov-
sku ploču zavrtlao u drugi kraj prostorije.

Prst me zabolio, a kad sam spustila pogled, vidjela sam da se u
njega zabio ružin trn. Cuclala sam mjesto uboda i osjećala okus
bakra, sjetila se pritom Cala. Pritišćući prst palcem kako bih za-
ustavila krvarenje, rekla sam: – Nadam se da mi ne zamjerate što
vam postavljam sva ta pitanja. Sigurna sam da vam je čudno to
što mi Cal ni o čem nije govorio. Ne optužujem ga. Doista ne.
Mislim da mi je tako bilo lakše, jer imala sam izliku da nikad ne
govorim o vlastitoj prošlosti.

– Nemate obitelji – rekao je, a njegovo je lice bilo toliko sućut-
no, da sam osjetila kako mi suze počinju peći oči, pa sam morala
odvratiti pogled.

– Ne – odgovorila sam okrećući glavu tako da gledam anđela.
– Kako su umrli njihovi roditelji?

Duboko je udahnuo. – Njihova mama Cecilia pala je niz stube i slomila vrat. Dogodilo se to na Silvestrovo, na sebi je imala dugu večernju haljinu. C. J., njihov tata, rekao je kako misli da joj je potpetica zapela za stražnji dio haljine. Bila je mrtva i prije no što će pasti u podnožje stubišta. Gibbesu je bilo samo pet, a Calu petnaest godina – najgore doba za izgubiti majku. C. J. je umro tri godine kasnije. Bio je sklon alkoholu i mnogo je pušio, tako da nije čudno što je umro od infarkta u dobi od četrdeset šest godina. Moja supruga, međutim, vjeruje da je umro od slomljena srca.

Bez riječi sam kimnula glavom pitajući se je li takvo što moguće, priželjkujući da mi nešto od onog što mi je gospodin Williams rekao može objasniti zašto je moj suprug napustio ovo mjesto i zašto mi nikad nije htio govoriti o svojoj prošlosti.

Oboje smo reagirali na zvuk zatvaranja automobilskih vrata. Gospodin Williams zaputio se prema zahrđalim metalnim vratima skrivenim iza puzajućeg jasmina na ogradi vrta. – Ovo su možda članovi Društva za zaštitu baštine koji vam donose jela dobrodošlice kako bi imali priliku zaviriti u unutrašnjost kuće.

Podigao je težak zasun i okrenuo malenu kvaku prije no što će povući vrata, no puzavac i vrijeme koje je naudilo šarkama nisu mu omogućili da ih i otvori. – U subotu ću pronaći ulje za podmazivanje šarki, kao i vrtlarske škare kako bih ovo posjekao, ako želite. Idemo kroz kuću do ulaznih vrata.

Dok smo stajali u predvorju, izvana sam začula ženski glas, kao i korake na drvenome podu trijema. Vrata sam otvorila prije nego li je itko stigao pozvoniti na njih.

Zatekla sam se ispred krupnih modrih očiju koje su bile poružele nečim što su mogle biti isključivo umjetne trepavice. Na usnama je imala svjež ružičast ruž, a plava joj je kosa bila duga i

valovita, natapirana na vrhu glave. Njezina svileni košulja djelovala je skupocjeno, no bila je otkopčana jedan gumb previše, dok joj je uska suknja razotkrivala duge noge koje su završavale cipelama nevjerojatno visokih potpetica.

Bila sam toliko zaokupljena zurenjem u nju, da nisam ni zamijetila dječaka koji je pokraj nje stajao, sve dok ga nisam čula kako mi se obraća. – Merritt?

Blag povjetarac zanjihao je mobile koji su unisono zaječali, a njihov je zvuk više podsjećao na zvono na uzbunu dok sam zurila u dječaka. Bio je sitne građe, a činilo se kako je još dovoljno daleko od puberteta, jer su mu obrazi još bili djetinje popunjene usprkos mršavosti njegova lica. Imao je gustu, tamnu kosu s razdjeljkom pod čudnim kutom. Njegove oči, skrivene iza naočala debelih stakala i tamna okvira, bile su jarkoplave, povećane staklima, treptale su gledajući me poput sove. Nisam mogla odvratiti pogled od njega. Već sam negdje vidjela iste takve oči. Istu takvu tamnu kosu. Iste takve oči i istu takvu kosu imao je moj otac. A imala sam i ja.

Žena je prebacila ruku preko dječakovih ramena i nasmiješila se, pa sam doista vidjela koliko je lijepa, ponovno se podsjetila da je samo pet godina starija od mene. – Htjeli smo te iznenaditi, Merritt. Htjeli smo otići do Mainea, no kad sam nazvala muzej u kojem si radila, rekli su mi da si preselila u Južnu Karolinu. Kad sam onoj ženi objasnila tko sam, ona mi je dala ime tvojega odvjetnika. A kad sam maloprije došla do odvjetnikova ureda, žena mi je dala tvoju adresu. – Još se šire nasmiješila, kao da donosi dugo iščekivan dar, te je povukla dječaka i postavila ga ispred sebe. – Ovo je tvoj brat, Owen.

Bila sam previše šokirana da bih govorila, jezik mi je bio kao od olova. Dječak mi je pristupio i pružio mi ruku. – Zapravo, od sada ću biti Rocky. Rocky Connors.

Zurila sam u njegovu ruku, meku i bijelu, koščatih zglobova, poput očeve, a zatim sam ju prihvatila. Stisak njegove ruke bio je neočekivano snažan, a koža topla. Nesigurno je zatreptao prema meni kroz debele leće svojih naočala, no njegovo rukovanje nije bilo nesigurno. Zamislila sam kako ga moj otac uči kako se rukovati kao pravi muškarac. Tomu je nekoć učio i mene.

Gospodin Williams nakašljao se čekajući da ga upoznam s pri-došlicama, a ja sam se prema njemu okrenula pokušavajući pro-naći način da mu objasnim kako nemam obitelj bez obzira na ovo dvoje ljudi koji su stajali na trijemu.

Dječak je izvukao ruku iz moje i pružio ju odvjjetniku. – Ja sam Rocky Connors, gospodine. Drago mi je.

– Ja sam gospodin Williams. I meni je drago što sam te upo-znao, Rocky. – Okrenuo se zatim prema Lorelee s izrazom lica punim nade da će mu ona objasniti tko su oni i zašto su ovdje.

No, ona je samo prošla pokraj nas pogleda uprtog u niz mo-bila od morskoga stakla, dok joj je izraz lica bio poput izraza lica djeteta na Božić. – Suze morskih sirena – rekla je sklapajući ruke ispred svojih grudi barbike. – Mislim da u životu nikada nisam vidjela ništa ljepše.

Gospodin Williams smiješio joj se kao da ni on nikada u živo-tu nije vidio ništa ljepše od nje, pa sam poželjela viknuti na njega, upozoriti ga kako je ona sjajna u zavođenju starije gospode.

– I moja je majka to nekoć tako zvala – rekao je smiješeći se osmijehom koji nije nalikovao na nešto djedovsko. – Sigurno ste odrasli uz ocean.

– Jesam, gospodine. U Golf Shoresu u Alabami, nedaleko zalje-va. – Ispružila je tad lijepu, manikiranu ruku sa slomljenim nok-tom na kažiprstu. – Ja sam Lorelee Connors. Merrittina pomajka.

Gospodin Williams prihvatio je njezinu ruku, a mene je pogledao podižući obrvu, izrazom mi lica dajući do znanja da ću mu neke stvari morati objasniti.

Ponovno nas je zapuhnuo prohladan povjetarac i stakleni su mobilni zaječali. Dug dan i stres što sam ga proživljavala posljednjih nekoliko mjeseci konačno su me dokrajčili, pa su mi koljena zaklecala.

Loralee mi je bila najbliža, pa me uhvatila za lakat. Ona i gospodin Williams odveli su me do naslonjača od pletena pruća s rezbarenim naslonom. Kimnula sam glavom u znak zahvale, no u nelojudi nisam imala snage pogledati ih. Umjesto toga, postojano sam zurila u oštećene podne daske trijema, slušajući vjetar koji je dobivao na jačini i protresao mobile koji su nas zasipali zvukom stakla.

Dvije godine nakon smrti supruga, Merritt Heyward prima neočekivanu vijest – obiteljska kuća u Beaufortu u Južnoj Karolini, koju je Calu ostavila njegova baka, sada pripada Merritt. I dalje mučena osjećajem krivnje zbog suprugove tragične smrti, Merritt odlazi iz svog doma u Maineu u neizvjesnost Beauforta, gdje razorne i mračne tajne Calove prošlosti leže skrivene na imanju koje je nekoć pripadalo njegovim precima. Ova neočekivana ostavština – koja sada pripada Merritt – promijenit će je i dati joj snagu za novi život – koji će se dodatno zakomplicirati dolaskom njezine suviše mlade maćehe i desetogodišnjeg polubrata. Uskoro, u ovoj kući stranaca, Merritt će biti prisiljena razotkriti obiteljsku prošlost Heywardovih, suočiti se s vlastitim strahovima, ali i pronaći potrebno iscjeljenje na morskom zraku američkog Juga.

Savršen portret obitelji prepune tajni, sukoba i neizmjerne ljubavi. – DIANE CHAMBERLAIN

 Mozaik knjiga

www.mozaik-knjiga.hr

129,00 kn

ISBN 978-953-14-2406-6

9 789531 424066